

Največji lovec

Pred 30 leti je umrl v Londonu George Frederick Robinson, angleški državnik, ki je postal 1. 1880 indijski podkralj in je pozneje dolgo let pripadal vladi kot državni tajnik za kolonije. Na dan 30 letnice smrti ga hočejo napraviti za največjega lovca svetovne zgodovine. Po svojih lastnih zapisih je Robinson, ki je bil še od otroških let strasten lovec, pobil 316.699 živali. Vse vrste živali od kuncev do nosorogov so bile med žrtvami njegove puške. Med svojim vladanjem v Indiji je ubil nad tisoč tigrov in njegova lovska sreča je prišla na Angleškem naravnost v pregovor. Levi, aligatorji (krokodili), divji sloni, ujede so padle pod njegovimi svinčenkami. Njegovi lovski spomini so napolnili vso hišo in vsakokrat, kadar se je udeležil kakšne strelske prireditve, je zmagal kot prvi. Bilo mu je že 80 let, ko je še vedno zahajal na lov.

Ptice požigalke

Francosko poljedelsko ministrstvo je objavilo statistiko, iz katere je razvidno, da je bilo v prvih desetih mesecih preteklega leta na Francoskem 14 velikih gozdnih požarov, izmed katerih so jih deset zanetile ptice. Ogenj nastane v teh primerih običajno tako, da se dotaknejo ptice električnih vodov in padajo omamljene ali mrtve na tla. Perje se jim pa pri tem vname in tako lahko nastane požar.

Zabaveželjne Angležinje

Veliko zdravilišče v Lenhamu v angleški grofiji Kentski je naslovilo na pristojno ministrstvo prošnjo, naj dovoli nekoliko tujkam namestitev v tem zdravilišču, ki nujno potrebuje teh pomožnih moči, a jih med domačinkami ne more dobiti. Nobena Angležinja ni hotela dolgo služiti v zdravilišču, in sicer zato, ker ni imela nobene zabave. Do najbližjega kinematografa je 10 km. Pod temi pogoji ostajajo Angležinje rajši v večjih krajih, kjer imajo dovolj prilike, da gredo v kinematograf.

Avgust Senoa:

Berač Luka

Povest iz vaškega življenja

»Nočem.«

»Eh, eh!« je zmajal Ugarkovič. »Kak gospod si, velik, milostljiv gospod! Pljuvaš na krajcar, Luka, eee, pljuvaš na cigansko poštenje.«

»Pojdi sam!«

»Uh, Bog in sveta Bogorodica! Ne sme cigan čez Savo. Tam je milostljivi gospod sodnik nasadil cel leskov gozd, pa vse za nesrečne cigane — pa vleci in tolci božjo dušo, da zemlja pod njo gori. In striže milostljivi gospod sodnik cigane, moške in ženske, vse do kože, da si gol kakor miš. Pojdi, Luka, eee, sladki Luka, eee, glej, štejem ti devet cvancigaric. Ej, Bog ti daj pravo pamet, saj smo si v botrinji.«

»Pa če mi daš ves Zagreb, danes ti ne grem. Vidiš, boter cigan, to mojo drenovo gorjačo, hujša je od leskove, jaz pa bom hujši, močnejši od goriškega okrajnega sodnika, ako me danes ne pustiš v miru. Toda, ali veš kaj? Pojdi k Mikici v vas in naj pride sem! Tudi ti pridi z njim pa pojdi v krčmo na kraju vasi! Tu se bomo pomenili o kupčiji.«

»Toda Mikica — — se je počohal cigan za ušesom.

»No, kaj je?«

»Mikica je lopov.«

»Pojdi, ti pravim; Mikica je res lopov, toda boji se moje palice.«

»Pa dobro, Luka, eee. Naj ti je na duši!« je rekel cigan in se naglo odplazil.

Čez eno uro so sedeli vsi trije, Luka, Mikica in cigan Ugarkovič, v krčmi.

»Mikica!« je velel Luka. »Tako mi pojdi k Lacku! Naj pride o polnoči na veliki pašnik za savskim mostom! Dobil boš od Ugarkoviča šest cvancigaric. Glej, da mi ne greš skozi vasi, ampak po polju! Jutri zjutraj glej, da mi boš tu in trezen, ker drugače bo imela palica delo. Jutri zjutraj boš šel v mesto na zemljiško knjigo; tam poglej, koliko ima kum Martin dolga na svoji hiši in komu je kaj dolžen. Vse si lepo izpiši in mi prinesi sem!«

»Toda, Luka — — je hotel pisar ugovarjati.

»Tako boš storil!« mu je berač odrezal besedo.

»Ti pa, Ugarkovič, sporoči v Stenjevec, da lahko priženejo konja!«

III.

»Kaj je?« je vprašal drugo jutro za živo mejo berač Mikico. »Ali si bil v mestu?«

»Bil sem.«

»Pri zemljiški knjigi?«

»Da. Izpisal sem si vse za Martinovo hišo.«

»Pa?«

»Eh, čist je kakor devica. Niti krajcarja ni nikomur dolžen.«

»Do vruga!« je zaškrtal berač. »Ljubilo bi se mi, da bi te zadavil za to vest.«

»Ali naj bi se ti bil zlagal? Ali mi nisi dejal, naj ti povem po resnici?«

»Seveda! Pa to je za vruga! Niti krajcarja, praviš?«

»Niti krajcarja. In ni čudno. Martin je dober gospodar, ne hodi v gostilno, drži se svojega reda in devlje groš na groš. Niti drobna slamica ne bo šla pri njem v nič. Za to ti ve vsa vas. Pa poglej mu hišo, krave, poglej mu polje! V vsem Jelenju mu ga ni para. Saj itak sam veš, da ne stoji v tvoji torbi zapisan.«

»Vem, vem,« je zaškrtal Luka slabe volje.

»Pa še več! Mara, njegova hči, je gospodinja, kakršne ni v treh vaseh. Prodaja mleko in zelenjavo

v mesto, sama hodi na polje gledat, kako delavci delajo, pa se ne boji ne srpa in ne motike.«

»Vem, vem. Kaj mi napoveduješ! Saj to je, to je!« se je zadržal Luka jezno in se udaril z dlanjo po kolenih.

»To je? Kaj je?« je vprašal Mikica radovedno. »Jaz te, Boga mi, ne razumem. Hud si, da Martin nima dolga in da je Mara dobra gospodinja. Kaj se meniš za Martina? Kaj za Maro?«

»Ali ne razumeš? Da, da, kako bi ti to razumel?« je rekel Luka in se smešil. »Ti si neumen, neumen! Ti si — —« potem se je Luka zamislil, Mikica pa je menil, da se je beraču zares zmešalo.

Iznenada se je Luka zadržal na pisarja:

»Sedi sem k meni! Tule sem!«

Mikica se je ustrašil in je sedel. Tedaj ga je prijel Luka za roko in mu pošepnil:

»Ali vidiš to palico?«

»Vidim,« je zajecal Mikica.

»S to palico ti bom zlomil rebra, razbil ti bom glavo, ako zineš komu kaj o tem, kar ti bom zdajle povedal.«

»Ne boj se, Luka!«

»Šel boš na sodnijo, ali si čul?«

»Koga tožiš?«

»Vse bom tožil.«

»Vse? Pa zakaj?«

»Ni mi več treba teh cunj, teh obligacij in zadolžnic. Denarja hočem.«

»Kaj boš z denarjem?« ga je vprašal Mikica in ga pogledal izpod obrvi. »Tako ti je bolj varno in bolje izhajaš. Tvoje ležišče te ne stane nič, hraniš se s tujo žlico, živiš kakor ptica pod nebom. Naj ti kdo ukrade ta pisma. Kaj bo z njimi? Za vsakega dolžnika sem živa priča jaz, priča je Janko tudi brez pisma. Naj ti kdo ukrade denar, šel je, izgubil se je brez sledu. Na goldinarju ne vidiš, čigav je bil. Pa kje jih boš shranil? Saj nimaš hiše, nimaš strehe.«

»Imel bom,« se je odrezal Luka.

»Ti?«

»Pa da! Zakaj ne? Ali mar ne morem?«

»Moreš, toda — —«

»Molči! Poslušaj me! Ti si poznal dovolj tega življenja, dovolj si se valjal po tem svetu, ha?«

»Sem se, hvala Bogu. Vem, kak je.«

»Ali si se kdaj v življenju nameril na žensko?«

»Na sto žensk, menda ti tudi?«

»Norec, ne mislim tako.«

»Kako potem?«

»Hudirja! Na tako, ki ti je bila ljuba.«

»Imel sem sto ljubic, Luka.«

»Eh,« je Luka spet mahnil z dlanjo po kolenu, »ne takih, kakor si ti zdaj — ampak prej, dokler si bil še poštenjak, v očetovi hiši.«

»Seveda! Enkrat, mislim. Pa se prav ne spominjam, davno je že. Sosedovi hčerki — sosed nam je bil opankar — sem nosil cvetje in lecet. Bila je dekle kakor jabolko.«

»Pa kako ti je bilo?«

»Dobro. Kadarkoli sem jo videl, mi je nekaj šinilo v srce, kri mi je pognalo v glavo, bal sem se vsake miši, najbolj pa tistega dekleta. Kadar pa se je nasmehnila čez plot, dal bi se bil zanjo zaklati. Morala je drugega vzeti in sreče je bil kraj. Pa kaj! To so neumnosti, stare storiše. Kdo se še zanje meni!«

»In ti se tega nikoli ne spominjaš?«

(Dalje sledi)

**DARUJTE ZA PROSVETNI DOM NA
PREVALJAH V BLAGU ALI DENARJU!**